

Vurdering for læring

John Vinge, Norges musikkhøgskole

Kulturskoledagene Øst, Larvik 010217

John Vinge

Vurdering i musikkfag*En deskriptiv, analytisk studie av musikk læreres vurderingspraksis i ungdomsskolen*

Elevvurdering har fått økt internasjonal fokus på 2000-tallet og preger nå norsk skole på mange måter. Nye ideer, prinsipper og verktøy for vurdering tas i bruk i samtlige skolefag, inkludert musikkfaget.

John Vinge redegjør i denne avhandlingen for hvordan 14 lærere i ungdomsskolen praktiserer, begrunner og opplever elevvurdering i sine musikkfag. Han beskriver hvordan ulike vurderingsutfordringer skapes i relasjonene mellom strukturer rundt musikkfaget og strukturer innvevd i de musikkfaglige læringsaktivitetene som utøves i klasserommet.

Vurdering i musikkfaget i skolen er tradisjonelt forbundet med mange utfordringer. Faget har et bredt kunnskapsgrunnlag med både kunstneriske, håndverksmessige og vitenskapelige dimensjoner. Undervisningen søker å kultivere elevenes kunnskaper, ferdigheter og holdninger gjennom praktiske, skapende og teoretiske aktiviteter. Hvilke vurderingsformer brukes for å måle elevenes læring i et slikt fag? Hvordan klarer læreren å gi individuelle tilbakemeldinger i et fag med få timer, mange elever og flere klasser? Hvordan takler musikk læreren krav til likebehandling av elevene i et fag preget av mangfold i instrumenter og musikerroller? Hvordan begrunner læreren elevvurderinger i skapende aktiviteter hvis målet er å stimulere elevenes kreativitet? Og hvordan kan den enkelte musikk lærer på den enkelte skole være sikker på at han eller hun ikke stiller for strenge eller for milde krav?

Vinge beskriver hvordan lærerne forholder seg til slike utfordringer og hvilke løsninger de velger. Gjennom ulike strategier forhandler lærerne mellom elevenes, fagets og sine egne behov og intensjoner. Avhandlingens resultater tyder på at et økt generelt fokus på vurdering i skolen preger skolens musikkfag og på ulike måter regulerer lærernes valg av innhold og aktivitetsformer. Avhandlingen gir viktige bidrag til forståelsen av et sentralt problemfelt i musikkfaglig praksis som er lite undersøkt i musikkpedagogisk forskning.

Vurdering for læring

Veiledende

Rammeplanen for kulturskolen

Vs.

Læreplanen for Kunnskapsløftet

Rettighetsdokument

Vurdering av læring

1: Begreper og forståelser

2: Forskningen viser....

3: Vurdering for læring i praksis

vurdering
læring
for
tilbakemelding
formativ
egenvurdering
feedback
produktvurdering
som
summativ
og
av
prøver
undersveisvurdering
sluttvurdering
kriteriebasert-vurdering
hverandre
normvurdering
fremovermelding
eksamen
ipsativ
kameratvurdering
prosessvurdering
feedbacksløyfe
tester

Vurdering som et allmennmenneskelig fenomen

Vurdering som et kulturelt-estetisk fenomen

Vurdering som et **didaktisk** fenomen

VURDERING FOR LÆRING

Underveisvurdering

Prosessvurdering

FORMATIV
Vurdering

Fremtidige
kvaliteter

Tidligere
kvaliteter

SUMMATIV
Vurdering

Produktvurdering

Sluttvurdering

VURDERING AV LÆRING

Rammeplan for kulturskolen, 2.3.3

«Vurdering for læring innebærer veiledning, tilbakemeldinger til eleven og utviklingssamtaler med foreldre, der hensikten er å skape best mulige betingelser for elevens utvikling»

«To teach is to assess» (Swanvick, 1998, s. 149)

Lange tradisjoner for vurdering for læring i håndverksfag (Kvale, 2008)

Mye ved kunstfaglig undervisning kan betraktes som vurdering for læring (Fautley, 2007)

Vurdering for læring

Systematisk, pedagogisk konsept

- omfatter mer enn lærerens undervisning

- forskningsbasert

Forskning viser....

Omfattende studier av hva som «virker» i undervisning og læring.

(Crooks 1988; Black og Wiliam 1998ab; Hattie og Timperley 2007; Hattie 2009)

Inside the Black Box –

Raising Standards Through Classroom Assessment

(Black & Wiliam 1998).

Konklusjon: Elevenes læringsresultater blir forbedret med god formativ vurdering og vurderingspraksisen i hele utdanningsforløpet kan forbedres.

4 Læresetninger: Vurdering for læring

Elevens forutsetninger for å lære kan styrkes dersom de:

- 1: Forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem.
- 2: Får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.
- 3: Får råd om hvordan de kan forbedre seg.
- 4: Er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling.

Formidling av forventninger i form av læringsmål

Dele opp læringsmål i delmål

Samtale med elever om mål for undervisning

Samtale med foreldre om mål for undervisning

Elevers forutsetninger for å lære kan styrkes dersom

**(1) de forstår hva de skal lære og
hva som er forventet av dem**

Elevene forteller med egne ord hva som er målet med undervisningen

Elevene lager egne mål

En god tilbakemelding skal ha et faglig innhold og knyttes opp til mål for virksomheten

~~Ros i seg selv virker ikke læringsfremmende (Hattie, 2009)~~

Elevers forutsetninger for å lære kan styrkes dersom

(2) får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen

En god tilbakemelding fokuserer på hva eleven mestrer

En god tilbakemelding skal anerkjenne og motivere

En god tilbakemelding gir råd om hvordan eleven kan forbedre læringen

Metakognisjon

Selvregulert læring

Elevers forutsetninger for å lære kan styrkes dersom

**(4) de er involvert i eget læringsarbeid
ved blant annet å vurdere
eget arbeid og utvikling**

Egenvurdering: Hva har du gjort; hva har du lært; hva skal du jobbe videre med?

Loggbok/ øvingsbok

Hverandrevurdering/ kameratvurdering

Kjøreregler – beskrive kvalitet, bruke fagbegreper

Two stars and a wish

H v a h ø r t e v i n å ?

H v a s å v i n å ?

H v a l e s t e v i n å ?

Vurdering for læring

All vurdering underveis i opplæringen som bidrar til å fremme læringen

Kommunisere mål og forventninger

Bruke læringsfremmende tilbakemeldinger

Elevene deltar aktivt i vurderingsarbeidet